

Olsonska gården

2019-09-08

Olsonska gården i Majorna.

Olsonska gården ligger vid [Allmänna Vägen 48](#), Mariebergsgatan 1 och Tellgrensgatan 1 i stadsdelen Majornas 2:a rote i [Göteborg](#). Gården är den sista bevarade av de större handels- och hantverkargårdar, som var vanliga i [Majorna](#) under 1700- och 1800-talen.

Olsonska gården är byggnadsminne enligt [Kulturmiljölagen](#) sedan den 9 december 1986. Det stora värdet ligger både i att gårdskomplexet är det enda bevarade i sin art och att byggnaderna är mycket välbevarade. Byggnaderna anknyter väl till Majornas sjöfartstraditioner.

Historik

Ursprungligen hette gården Marieberg vid Mariebergsgatan – namngiven 1803. År 1857 inköptes fastigheten av sjökaptenen Benjamin Olson, som skötte sin [rederirörelse](#) härifrån och gav gården dess nuvarande namn och utseende. Den Olsonska skeppsredargården är numera den sista kvarvarande borgargården i Majorna. Anläggningens äldsta del består av en [sillsalterbyggnad](#) från 1700-talet, som flyttades hit och byggdes om till bostadshus 1792.

I början av 1800-talet bodde församlingens [klockare](#) här. Enligt traditionen användes vinden som gudstjänstlokal under tiden [Carl Johans kyrka](#) byggdes. Benjamin Olson lämnade sjön och startade istället skeppsrederi. Bostad och kontor inreddes i huset. Sonen John E. Olson fortsatte och utvidgade verksamheten och blev vår siste store redare med segelfartyg.

Bostadshuset i två våningar mot Allmänna Vägen, byggt före 1790, förhöjdes 1868 och förlängdes dessutom med en tvåvåningsdel vid Tellgrensgatan. Det sammanbyggdes då med ett äldre envåningshus mot Mariebergsgatan. Samtidigt tillkom troligen de båda trapphusen mot gården och det med [vedbodlängan](#) sammanhängande [avträdet](#) med två avdelningar – den ena för [herrskalet](#) och den andra för [tjänstefolket](#).

Vid en ombyggnad 1983–84 ersattes den svårt förfallna vedbodlängan av en ny [ekonomibyggnad](#) med i princip samma utseende, men avträdet är bevarat. Byggnadens exteriör, som i stort sett är oförändrad sedan 1870-talet, har ljusst gulmålad [lockpanel](#) och gråfärgad putsad stensockel. Taken är täckta med tegel utom trapphusen, som har plåttak. I flera bostadslägenheter finns välbevarad fast inredning. Gårdskomplexet byggdes om med hjälp av tilläggsån, som beslutades i samråd med [Riksantikvarieämbetet](#) och [Göteborgs historiska museum](#).

Beskrivning

Olsonska gården består av ett oregelbundet byggnadskomplex av trä med anor från 1700-talet, bestående av bostadshus och ekonomibyggnader kring en nästan helt sluten [kullerstensbelagd](#) gård, dominerad av tre åldriga [kastanjer](#). I äldre tid omgavs huset mot Allmänna Vägen och Tellgrensgatan av en trädplanterad förgård. Olsonska gården består av ett vinkelbyggt bostadshus i två våningar, en envåningsdel med bostadsrum, tidigare [brygghus](#) och en uthuslänga sammanbyggd med ett [dass](#). Mitt på gården står tre stora kastanjetråd. Mot Allmänna vägen och Tellgrensvägen finns det förträdgårdar.

I lägenheterna finns ett par stora spisar och dörrar från 1700-talet liksom [kakelugnar](#) och [stuckatur](#) bevarade från 1800-talet. Mest intressant är vinden, där väggarna är dekorerade huvudsakligen i blått på omålat mörknat trä. Långa [farstun](#) i huvudentrén är utsmyckad med skepp och [emblem](#). Målningarna gjordes av Svea Olson – dotter till John E. Olson – teckningslärare vid [Slöjdföreningen](#).

Läs hela artikeln om Olsonska gården på [Wikipedia](#).

Text: Artikeln [Olsonska gården](#) på Wikipedia, licensierad enligt [Creative Commons Erkännande-dela-lik 3.0 Unported](#)

Foto: Rickard Dahlén [CC BY-SA 3.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>)], från Wikimedia Commons